

ข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืช

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี
โทร ๐๓๒-๔๘๘๐๕๗/ e-mail. phetchaburio๕@doae.go.th

เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

โรคยอดฝักดาบ (Bakanae Disease)

เตือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวชาวจังหวัดเพชรบุรี ก่อนฤดูการเพาะปลูกข้าวเพื่อป้องกันโรคยอดฝักดาบข้าว

เชื้อสาเหตุ

- เกิดจากเชื้อรา *Fusarium Fujikuroi*

ลักษณะอาการ

โรคที่เกิดในระยะกล้า ต้นกล้าจะแห้งตายหลังจากปลูกได้ไม่กี่วัน แต่มักพบกับข้าวอายุเกิน ๑๕ วัน ข้าวเป็นโรคจะผอมสูงเด่นกว่า กล้าข้าวโดยทั่ว ๆ ไป ต้นข้าวผอมซีดมักย่างปล้อง และมีรากเกิดขึ้นที่ข้อต่อของลำต้นส่วนที่ย่างปล้อง บางกรณีข้าวจะไม่ย่างปล้อง แต่รากจะเน่าช้า เวลาถอนกล้ามักจะขาดตรงบริเวณโคนต้น ถ้าเป็นรุนแรงกล้าข้าวจะตาย ถ้าหากไม่รุนแรง อาการจะแสดง หลังจากย้ายไปปักดำได้ ๑๕-๔๕ วัน โดยที่ต้นเป็นโรคจะสูงกว่าต้นข้าวปกติ ใบมีสีเขียวซีด เกิดรากแขนงที่ข้อลำต้นตรงระดับน้ำ บางครั้งพบกลุ่มเส้นใยสีขาว หรือสีชมพูตรงบริเวณข้อที่ย่างปล้องขึ้นมา ข้าวจะตาย และมีน้อยมากที่อยู่รอดจนถึงออกรวง ส่วนใหญ่โรคติดเชื้อทางเมล็ด เชื้อราสามารถมีชีวิตในซากต้นข้าว และในดินได้เป็นเวลาหลายเดือน นอกจากนี้ยังพบว่า หญ้าชันกาดเป็นพืชอาศัยของโรคนี้ได้

การป้องกันและกำจัด

๑. หลีกเลี่ยงการนำเมล็ดพันธุ์จากแหล่งที่เคยเป็นโรคระบาดมาปลูก
๒. แช่เมล็ดพันธุ์ด้วยน้ำ ๓ คืบ บก ๒ คืบ หรือ น้ำ ๒ บก ๑ เป็นต้น จากนั้นให้ยกมาแช่ในน้ำเชื้อราไตรโคเดอร์มาครึ่งชั่วโมง ในอัตราเชื้อราไตรโคเดอร์มา ๑ กิโลกรัม ต่อน้ำ ๑๐๐ ลิตร เป็นการฆ่าเชื้อราที่ติดมากับเมล็ดพันธุ์ ลดการเกิดโรคยอดฝักดาบ หรือฉีดพ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มาแปลงข้าวในทุกระยะของการเจริญเติบโต หากใช้ป้องกันอัตรา ๑ กิโลกรัมต่อน้ำ ๑๐๐ - ๒๐๐ ลิตร
๓. ควรกำจัดต้นข้าวเป็นโรคด้วยการถอนและเผาไฟเสีย
๔. เมื่อเกี่ยวข้าวแล้วควรไถน้ำเข้าที่นาและไถพรวน ปล่อยน้ำเข้าที่นาประมาณ ๑ - ๒ สัปดาห์ เพื่อลดปริมาณเชื้อราสาเหตุโรค ที่ตกค้างในดิน

